

ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПОРУШЕННЯ НЕДОТОРКАНОСТІ ЖИТЛА В ТИПОВИХ СЛІДЧИХ СИТУАЦІЯХ**FEATURES OF THE PRE-TRIAL INVESTIGATION OF THE VIOLATION OF INVIOABILITY OF THE HOME IN TYPICAL INVESTIGATIVE SITUATIONS**

Корнєв О.В., аспірант

Національний науковий центр «Інститут судових експертиз імені Заслуженого професора М.С. Бокаріуса»

У статті на підставі аналізу наукової літератури, судової та слідчої практики в кримінальному провадженні про порушення недоторканності житла (ст. 162 КК України), визначено типові слідчі ситуації, що складаються на початковому і наступному етапах досудового розслідування. Сформовано рекомендації щодо тактичних завдань розслідування та засобів їх вирішення у відповідних ситуаціях. Обґрунтовано, що застосування ситуаційного підходу в побудові методико-криміналістичних рекомендацій із досудового розслідування порушень недоторканності житла дає змогу визначити типову систему слідчих (розшукових) дій та інших заходів, проведення яких спрямоване на ефективне вирішення завдань розслідування у стислі строки. Як підстави для виділення типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування порушення недоторканності житла застосовано характер відомостей про особу правопорушника й основні обставини події. Відповідно, визначено такі типові слідчі ситуації: особа правопорушника відома, він затриманий на місці безпосередньо під час вчинення злочину або через короткий проміжок часу після події; особа, яка вчинила порушення недоторканності житла, втекла з місця події та не встановлена; встановлено, що працівники правоохоронного органу провели незаконний огляд або обшук у житлі чи іншому володінні особи; певна особа (особи) продовжують здійснювати незаконні дії. Типові слідчі ситуації наступного етапу розслідування вказаного виду кримінальних правопорушень виокремлено залежно від позиції сторони захисту з приводу повідомленої підозри, а саме: підозрюваний повністю визнає свою вину у вчиненні кримінального правопорушення та сприяє слідчому у встановленні фактичних обставин справи; підозрюваний заперечує, що вчинив кримінальне правопорушення. Кожній слідчій ситуації притаманні певні тактичні завдання розслідування та засоби їх вирішення, тобто слідчі (розшукові) дії, організаційні та інші заходи, до числа яких, передусім, належать огляд місця події, допити потерпілих, свідків, підозрюваних, огляд документів і предметів, заходи щодо встановлення невідомого правопорушника, залучення експертів тощо.

Ключові слова: недоторканність житла, криміналістична методика, кримінальне провадження, досудове розслідування порушень недоторканності житла, слідча ситуація.

The article, based on the analysis of scientific literature, judicial and investigative practice in criminal proceedings on violation of inviolability of the home (Article 162 of the Criminal Code of Ukraine), identifies typical investigative situations at the initial and subsequent stages of pre-trial investigation. The recommendations about tactical tasks of the investigation and means of their solution in appropriate situations are formed. It has been substantiated that using of a situational approach in the construction of methodological and forensic recommendations for pre-trial investigation of violations of inviolability of the home allows to determine a typical system of investigative (search) actions and other measures aimed at effectively solving investigative problems in a short time. The nature of information about the identity of the offender and the main circumstances of the event are used as a basis for the selection of typical investigative situations of the initial stage of the investigation of the violation of inviolability of the home. Respectively, the following typical investigative situations are identified: the identity of the offender is known, he is detained on the spot while committing a crime or in a short time after the event; the identity who has committed the violation of inviolability of the home fled the scene and is not identified; it is established that law enforcement officers conducted an illegal inspection or search of a person's home or other property; a certain person (persons) continue to commit illegal acts. Typical investigative situations of the subsequent stage of investigation of the specified type of criminal offenses are allocated depending on a position of defense concerning the reported suspicion, namely: the suspect fully admits his guilt and assists the investigator in establishing the facts of the case; the suspect denies committing a criminal offense. Each investigative situation has certain tactical tasks of investigation and means of their solution that is investigative (search) actions, organizational and other measures, which primarily include inspection of the scene, interrogation of victims, witnesses, suspects, review of documents and objects, measures to identify an unknown offender, involving experts, etc.

Key words: inviolability of the home, criminalistics methodology, criminal proceedings, pre-trial investigation of violations of the inviolability of the home, investigative situation.

Постановка проблеми. Право особи на повагу до її житла (недоторканність житла) гарантовано Конституцією України та міжнародними нормативно-правовими актами. У ст. 30 Конституції України встановлено недопущення проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду [1]. У ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод визначено, що кожен має право на повагу до житла [2]. Тому держава зобов'язана належним чином охороняти це право людини від протиправних посягань, у тому числі і у кримінально-правовий спосіб. З огляду на це у ст. 162 КК України встановлено відповідальність за порушення недоторканності житла. Зазначена норма покликана захистити право людини на недоторканність житла від суспільно-небезпечних правопорушень.

І.В. Вегера-Іжевська вказує: «Незважаючи на те, що демократичне суспільство приділяє значну увагу забезпеченню та захисту прав людини, непоодинокими лишаються випадки їх порушення. У таких ситуаціях людина

потребує реакції з боку держави, яка відповідає перед нею за свою діяльність» [3, с. 14]. Відповідне реагування на вчинені щодо недоторканності приватного житла кримінальні правопорушення здійснюється правоохоронними органами у встановленому законом порядку.

А.Ю. Бідняжевською підкреслено, що забезпечення належного рівня захисту права особи на недоторканність житла є важливим напрямом практичної діяльності органів дізнання та досудового слідства, яка виявляється у своєчасному реагуванні на виявлені порушення, охороні і захисту вказаного права, його відновленні тощо [4, с. 252]. У зв'язку з цим варто зазначити, що забезпечення органів дізнання та досудового слідства ефективними методичними рекомендаціями щодо розслідування різних видів і груп кримінальних правопорушень здійснює наука криміналістика. Очевидно, що до числа розроблених нею окремих методик має входити і методика розслідування порушення недоторканності житла. Проте поки що ця методика залишається не сформованою, а отже, її побудова на підставі аналізу сучасної слідчої та судової

практики є важливим науковим завданням. Це засвідчує актуальність дослідження основних проблем досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 162 КК України, з метою побудови дієвих рекомендацій, спрямованих на підвищення його якості й ефективності в разі суворого дотримання вимог законодавства.

Аналіз останніх наукових публікацій. Криміналістичні аспекти розслідування порушення недоторканності житла поки що не знайшли належного висвітлення в науковій літературі. Розглядалася лише структура і значення криміналістичної характеристики цього виду кримінального правопорушення (М.М. Стебелева). Водночас проблеми кримінально-правової кваліфікації порушення недоторканності житла були предметом наукових досліджень таких авторів, як Н.М. Наумова, І. Присяжнюк, П.І. Салій, В.Г. Кундеус та Г.Д. Кундеус, Є.Д. Тодика, Б.О. Чупринський та ін. Також у літературі представлено наукові праці з питань забезпечення недоторканності житла під час кримінальної процесуальної діяльності в кримінальному провадженні (І.В. Вегера-Іжевська, А.Ю. Бідняжевська, І.Ф. Літвінова, В.А. Сокурєнко та ін.). Разом із цим рекомендації щодо досудового розслідування порушення недоторканності житла (ст. 162 КК України) до цього часу не розроблялись, зокрема, відсутні науково обґрунтовані положення стосовно етапів розслідування, типових слідчих ситуацій, специфіки організації та планування розслідування цього виду кримінального правопорушення тощо.

Метою статті є визначення на підставі аналізу наукової літератури, а також судової та слідчої практики типових слідчих ситуацій, що складаються на різних етапах розслідування порушення недоторканності житла, та формування науково обґрунтованих рекомендацій щодо особливостей вирішення тактичних завдань досудового розслідування у відповідних ситуаціях.

Вклад основного матеріалу. Порушення недоторканності житла може проявлятися у різних формах. За даними М.М. Стебелевої, найбільш типовими способами цього виду кримінального правопорушення є незаконне проникнення до житла з метою заволодіння майном за відсутності ознак злочину проти власності, незаконне проникнення до житла з іншою метою (ревності, помста, помилка в об'єкті тощо), незаконне проникнення до житла працівниками правоохоронних органів тощо [5, с. 219]. За результатами здійсненого нами аналізу слідчої та судової практики в кримінальному провадженні про порушення недоторканності житла було встановлено, що залежно від специфіки механізму кримінальних правопорушень цього виду можна поділити на три групи: 1) вчинені на побутовому ґрунті особами, котрі діють із метою досягнення певних протиправних або нейтральних цілей, проникаючи до житла певної особи; 2) вчинені працівниками органів правопорядку під час виконання службових функцій; 3) застосування протиправних агресивних силових заходів щодо вирішення цивільних або сімейних спорів щодо прав власності та користування житлом [6, с. 91]. Вказану класифікацію, на нашу думку, варто взяти до уваги під час формування методико-криміналістичних рекомендацій із розслідування вказаних кримінальних діянь.

Також важливо зазначити, що згідно з чинним кримінальним законодавством кримінальні правопорушення, передбачені ч. 1 ст. 162 КК України, зараховано до категорії кримінальних проступків, а передбачені ч. 2 ст. 162 КК України є злочинами. Це зумовлює відмінність у здійсненні досудового розслідування, яке в першому випадку проводиться у формі дізнання, а у другому – досудового слідства. Це також має бути враховано у відповідній методичі розслідування та практичній діяльності.

У криміналістиці під час формування рекомендацій у межах окремих методик розслідування найчастіше застосовується ситуаційний підхід з урахуванням поділу

процесу розслідування на певні етапи (етапізації розслідування).

З приводу етапів розслідування Р.Л. Степанюк слушно підкреслив, що в криміналістиці «за окремими винятками, науковці виділяють два (початковий і наступний) або три (початковий, наступний, заключний) етапи» [7, с. 144]. Щодо криміналістичної методики розслідування порушення недоторканності житла нам видається більш прийнятним перший підхід, адже ця категорія кримінальних правопорушень переважно не є складною для розслідування, тривалість якого невелика. Особливо це стосується кримінальних проступків. Тому цілком достатнім є виокремлення початкового та наступного етапів.

Розмежування вказаних етапів може здійснюватись або за моментом прийняття певного процесуального рішення (початок досудового розслідування, повідомлення про підозру тощо), або залежно від того, чи були виконані всі слідчі (розшукові) та інші дії на початковому етапі.

З цього питання О.В. Пчеліна вказує: «Як критерії етапізації процесу розслідування використовуються як кримінально-процесуальні, так і криміналістичні аспекти такого роду діяльності. Зокрема, перший критерій диктує необхідність поділу розслідування на етапи залежно від процесуальних стадій досудового розслідування, наприклад, початок кримінального провадження, повідомлення особі про підозру, складання обвинувального акта тощо. А другий критерій зумовлює поділ розслідування на етапи залежно від слідчих ситуацій і обсягу вирішених тактичних завдань розслідувань, тобто з урахуванням напрямів досудового розслідування» [8, с. 168]. Нам видається, що в методиці розслідування порушення недоторканності житла розмежування етапів доцільно здійснити за процесуальним критерієм. Пояснимо це тим, що процес розслідування вказаного виду кримінального правопорушення на початковому етапі не характеризується складністю та варіативністю в досягненні результатів. Тому прийняття певного процесуального рішення може бути тією умовною межею, яка дає змогу визначити програми дій дізнавача або слідчого в певний проміжок часу.

Щодо слідчих ситуацій у контексті формування окремих криміналістичних методик домінує застосування інформаційного компонента для їх типізації. Переважно це сукупність інформації про певні обставини кримінального правопорушення (особу злочинця, потерпілого тощо). Як підкреслили О.В. Лускатов і Т.О. Лускатова, «кварто констатувати, що загалом зміст типових ситуацій зведено до характеристик ступеня інформованості про найважливіші обставини події (злочинця, потерпілу особу, обстановку вчинення злочину, характер шкоди тощо) та можливість отримання відомостей із певних джерел, із чим не можна не погодитися» [9, с. 43].

Зазначимо, що вищенаведений підхід є поширеним і зручним у визначенні типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування, коли найважливіші завдання слідства спрямовані на одержання інформації про не встановлені на цей момент обставини. Водночас на наступному етапі, коли більшість цих обставин вже встановлено, особі повідомлено про підозру, специфіка розслідування визначається не стільки характером інформації про обставини події, скільки поведінкою підозрюваного, його аргументацією щодо предмета доказування в кримінальному провадженні. Для цього етапу вважаємо найбільш прийнятним підхід тих науковців, які використовують типову позицію сторони захисту щодо повідомленої підозри як підставу для типізації слідчих ситуацій наступного етапу розслідування.

Варто погодитись із тим, що «поняття типової слідчої ситуації не варто обмежувати тільки даними про сукупність наявної в слідчого інформації про обставини злочину, а доцільно включати й інші інформаційні компоненти – про найбільш значущі характеристики процесу

розслідування» [10, с. 111]. До числа таких характеристик можна зарахувати не тільки поведінку сторони захисту під час розслідування, а й інші вагомні для обрання напрямів і програм розслідування обставини, наприклад, тривалість події, обізнаність причетних до нього осіб про викриття кримінального правопорушення тощо. Таким чином, типізація слідчих ситуацій на кожному етапі розслідування порушення недоторканності житла може бути здійснена з використанням різних критеріїв.

Незважаючи на відсутність наукових досліджень у галузі методики розслідування порушення недоторканності житла, як теоретичні підстави для виокремлення типових слідчих ситуацій за цією категорією кримінальних правопорушень частково можуть бути використані підходи з методик розслідування крадіжок із проникненням до житла чи іншого володіння особи і перевищення влади або службових повноважень через схожість деяких елементів механізму цих деліктів.

Наприклад, у методиці розслідування крадіжок типові слідчі ситуації початкового етапу найчастіше дослідники виділяють залежно від наявності відомостей про основні обставини кримінального правопорушення (насамперед самої події кримінального правопорушення й особи злочинця) [11, с. 157–158; 12, с. 10–11]. Щодо наступного (подальшого) етапу розслідування типові слідчі ситуації визначають залежно від позиції підозрюваного щодо визнання своєї вини [13, с. 239]. Своєю чергою в межах рекомендацій із розслідування перевищення влади або службових повноважень співробітниками правоохоронних органів С.В. Міронов запропонував систему типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування залежно від джерела первісної інформації про факт вчинення кримінального правопорушення (із матеріалів затримання винних, на підставі заяви фізичної особи, із повідомлень у ЗМІ, матеріалів оперативних підрозділів, прокурорської перевірки тощо) [14, с. 124]. Вищенаведені підходи можуть бути основою для типізації слідчих ситуацій у методиці розслідування порушення недоторканності житла.

Так, за результатами нашого дослідження встановлено, що для початкового етапу розслідування порушення недоторканності житла доцільно виділити такі типові слідчі ситуації:

- 1) особа правопорушника відома, він затриманий на місці безпосередньо під час вчинення злочину або через короткий проміжок часу після події;
- 2) особа, яка вчинила порушення недоторканності житла, втекла з місця події та не встановлена;
- 3) встановлено, що працівники правоохоронного органу провели незаконний огляд або обшук у житлі чи іншому володінні особи;
- 4) певна особа (особи) продовжує здійснювати незаконні дії (виселяти людей із житла, періодично проникати до нього тощо).

Залежно від сформованої ситуації вибираються алгоритми розслідування на початковому етапі.

Типовим приводом для початку досудового розслідування за цим видом кримінального правопорушення є одержання заяви громадян, чие право на недоторканність житла було порушено. З метою недопущення необґрунтованого внесення інформації про кримінальне правопорушення до ЄРДР доцільно невідкладно провести огляд місця події, попередньо з'ясувавши в заявника її обставини. Також важливо ознайомитись із документами, які підтверджують право власності на житло – об'єкт протиправного посягання.

У слідчій ситуації, коли правопорушника було затримано безпосередньо під час або відразу після вчинення кримінального правопорушення, необхідно допитати осіб, які виявили подію та брали участь у затриманні, інших свідків, потерпілого, провести особистий обшук і допит підозрюваного, оглянути документи на житло, залучити

експертів для проведення судових експертиз за слідами, вилученими на місці події. При цьому варто звернути особливу увагу на перевірку версії про можливість вчинення підозрюваними іншого злочину, зокрема крадіжки, грабежу тощо, пов'язаного з проникненням до житла чи іншого володіння особи.

Якщо склалась слідча ситуація, коли особа правопорушника невідома, перед слідчим постають більш складні тактичні завдання, насамперед спрямовані на встановлення і пошук підозрюваного. З цією метою проводяться допити потерпілого і свідків із максимальною деталізацією показань щодо осіб, які, можливо, є причетними до події, що розслідується, та обставин вчинення кримінального правопорушення. Особливу увагу варто приділити здійсненню оперативно-розшукових та організаційних заходів, спрямованих на встановлення особи підозрюваного (вивчення записів із камер відеоспостереження, поквартирні та побудинкові обходи тощо), з'ясування в очевидців ознак зовнішності підозрюваного, а також застосуванню спеціальних знань із метою дослідження виявлених під час початкових слідчих (розшукових) дій слідів (складання суб'єктивних портретів підозрюваного, перевірка слідів за криміналістичними обліками та вирішення діагностичних питань під час судових експертиз).

Специфіка третьої ситуації полягає в тому, що суб'єктами кримінального правопорушення виступають або працівники правоохоронного органу, які порушили закон, або особи, що діяли під виглядом таких працівників із корисливих чи інших мотивів. Конкретні алгоритми розслідування залежатимуть від того, чи відомі конкретні особи, які вчинили протиправні дії, і чи є вони працівниками правоохоронного органу. Проте здебільшого до слідчих (розшукових) дій, вказаних у попередніх ситуаціях, додається потреба в огляді та експертному дослідженні документів, які склалися чи надавалися тими особами, які провели огляд або обшук, витребування та огляд службової та процесуальної документації в правоохоронному органі, обшуки за місцем роботи та проживання підозрюваних, пред'явлення для визнання осіб та предметів, слідчий експеримент [15, с. 156–157].

Ситуація, коли на час надходження заяви про кримінальне правопорушення протиправні дії продовжуються, формується значно рідше порівняно з попередніми. Вона може мати місце, коли існують певні фінансові або господарські розбіжності в учасників події, сімейні конфлікти, а також в окремих випадках схеми протиправного (рейдерського) захоплення житла чи іншого володіння певної особи. Тому в цій ситуації на початковому етапі необхідно особливо ретельно поставитись до проведення допиту заявника та/або потерпілого, вивчення документів щодо права власності на відповідне приміщення, в тому числі відомостей із державних реєстрів. Варто визначитись із доцільністю проведення тактичної операції, спрямованої на затримання учасників протиправних дій безпосередньо на місці їх учинення з метою фіксування способу кримінального правопорушення, встановлення всіх причетних осіб, забезпечення фактору раптовості для одержання фактичних даних у процесі допитів, обшуків та інших невідкладних слідчих (розшукових) дій.

Для наступного етапу розслідування порушення недоторканності житла типовими є дві слідчі ситуації:

- 1) підозрюваний повністю визнає свою вину у вчиненні кримінального правопорушення та сприяє слідчому у встановленні фактичних обставин справи;
- 2) підозрюваний заперечує, що вчинив кримінальне правопорушення.

За нашими даними, найбільш поширеною є перша слідча ситуація, яка загалом є сприятливою для розслідування. Проте варто відзначити, що в цій ситуації важливо ретельно перевірити версію про умисне спотворення підозрюваним події більш тяжкого кримінального

правопорушення (найчастіше крадіжки з проникненням до житла чи іншого володіння особи) з метою уникнення більш суворої кримінальної відповідальності. Тому одним із найбільш важливих тактичних завдань розслідування має бути підтвердження або спростування істинності вищенаведеної слідчої версії.

З цією метою доцільно провести допит підозрюваного із застосуванням тактичних прийомів виявлення неправди (максимальна деталізація показань, їх логічний аналіз, зіставлення з іншими фактичними обставинами тощо). У потерпілого під час допиту варто детально з'ясувати, чи не було викрадено з його житла якесь майно. Важливо належним чином вивчити особу підозрюваного на предмет його причетності до інших кримінальних правопорушень, наявності судимостей у минулому, встановлення ознак наявності в нього певної кримінальної спеціалізації (наприклад, квартирні крадіжки). Також вважаємо за доцільне рекомендувати проведення обшуку за місцем проживання підозрюваного, де можна виявити майно, викрадене під час інших епізодів злочинної діяльності. Крім того, варто провести слідчий експеримент, приділивши особливу увагу перевірці показань підозрюваного безпосередньо на місці вчинення кримінального правопорушення.

Серед судово-експертних досліджень за цією категорією кримінальних проваджень найбільш поширеними є трасологічні експертизи за виявленими слідами на місці події (сліди рук, знарядь злочину та інструментів, ніг тощо). У деяких випадках може виникнути потреба в проведенні технічної експертизи документів, почеркознавчої експертизи, наприклад, коли постають завдання щодо встановлення виконавця підпису, наявності ознак внесення змін до документів про право власності на житло і т.п. Інші види судових експертиз також можуть бути призначені з урахуванням конкретних обставин справи. Наприклад, непоодинокими є факти спричинення тілесних ушкоджень потерпілому, свідкам і підозрюваному під час бійки після проникнення до житла або затримання особи очевидцями. У такому разі під час розслідування може бути проведено судово-медичну експертизу задля встановлення характеру та ступеня тяжкості тілесних ушкоджень.

Проведення вищевказаних слідчих (розшукових) та інших дій у певній послідовності та з урахуванням конкретної слідчої ситуації та відповідних тактичних завдань, що виникають у кримінальному провадженні, дає змогу успішно провести розслідування порушення недоторканності житла та прийняти обґрунтоване рішення щодо завершення досудового розслідування.

Висновки. Застосування ситуаційного підходу в побудові методико-криміналістичних рекомендацій із досудового розслідування порушень недоторканності житла дає змогу визначити типову систему слідчих (розшукових) дій та інших заходів, проведення яких спрямоване на ефективне вирішення завдань розслідування у стислі строки.

За результатами аналізу спеціалізованої наукової літератури та слідчої практики можна визначити такі типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування досліджуваного виду кримінальних правопорушень: 1) особа правопорушника відома, він затриманий на місці безпосередньо під час вчинення злочину або через короткий проміжок часу після події; 2) особа, яка вчинила порушення недоторканності житла, втекла з місця події та не встановлена; 3) встановлено, що працівники правоохоронного органу провели незаконний огляд або обшук у житлі чи іншому володінні особи; 4) певна особа (особи) продовжує (-ють) здійснювати незаконні дії. Своєю чергою типовими ситуаціями наступного етапу розслідування є такі: 1) підозрюваний повністю визнає свою вину у вчиненні кримінального правопорушення та сприяє слідчому у встановленні фактичних обставин справи; 2) підозрюваний заперечує, що вчинив кримінальне правопорушення. Кожній слідчій ситуації притаманні певні тактичні завдання розслідування та засоби їх вирішення, тобто слідчі (розшукові) дії, організаційні та інші заходи, до числа яких, передусім, належать огляд місця події, допити потерпілих, свідків, підозрюваних, огляд документів і предметів, заходи щодо встановлення невідомого правопорушника, залучення експертів тощо.

Удосконалення вищевказаних положень, а також визначення особливостей тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій і використання спеціальних знань на стадії досудового розслідування порушення недоторканності житла є вагомими напрямками подальших наукових досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (04.11.1950). *Офіційний вісник України*. 1998. № 13. С. 270.
3. Вегера-Іжевська І.В. Забезпечення права на недоторканність житла чи іншого володіння особи в кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2018. 242 с.
4. Бідняжевська А.Ю. Забезпечення органами дізнання і досудового слідства конституційного права на недоторканність житла людини і громадянина в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2010. № 3. С. 249–253.
5. Стебелева М.М. Структура і значення криміналістичної характеристики злочинного порушення недоторканності житла. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Вип. 6. Т. 2. С. 217–221.
6. Корнев О.В. Щодо методико-криміналістичного забезпечення розслідування порушення недоторканності житла. *Процесуальне та техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 28 листоп. 2019 р. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. С. 89–91.
7. Степанюк Р.Л. Структура окремих криміналістичних методик розслідування злочинів. *Право і безпека: науковий журнал*. 2011. № 4 (41). С. 143–147.
8. Пчеліна О. Етапізація процесу розслідування злочинів у сфері службової діяльності. *Підприємство, господарство і право*. 2016. № 3. С. 167–170.
9. Лускатов О.В., Лускатова Т.О. Формування систем типових слідчих ситуацій в окремих криміналістичних методиках. *Криміналістичний вісник*. 2016. № 2 (26). С. 38–45.
10. Степанюк Р.Л. Ситуаційний підхід у формуванні методик розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України. *Право і безпека*. 2013. № 3 (50). С. 110–115.
11. Жеребко О.І. Методика розслідування крадіжок. *Криміналістика і судова експертиза*. 2017. Вип. 62. С. 153–160.
12. Висотенко Ю.В. Розслідування крадіжок, учинених злочинними групами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2021. 21 с.
13. Пиріг І.В., Самсонова В.В. Типові слідчі ситуації подальшого етапу розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 234–246.
14. Міронов С.В. Типові слідчі ситуації в методиці розслідування перевищення влади або службових повноважень співробітниками правоохоронних органів. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики* : збірник наук. пр. Харків, 2014. Вип. 14. С. 120–128.
15. Корнев О.В. Проблеми розслідування порушення недоторканності житла на початковому етапі. *Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених* : тези доп. учасників наук.-практ. конф. з нагоди святкування Дня науки, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. С. 155–157.